

10.07.2018

Dezbateri cu tema „Semestrul European 2018: Recomandări specifice de țară și măsuri naționale de răspuns”

(Sala Grigore Gafencu, MAE, București)

Ministerul Afacerilor Externe, prin ministrul delegat pentru Afaceri Europene și **Institutul European din România** (IER) au organizat în data de **10 iulie**, *Dezbateri cu tema „Semestrul European 2018: Recomandări specifice de țară și măsuri naționale de răspuns”*. Conferința a fost organizată la București, în sala Grigore Gafencu a Ministerului Afacerilor Externe. La acest eveniment au participat reprezentanți ai administrației publice centrale, ai Reprezentanței Comisiei Europene la București, ai mediului sindical, patronatelor și mass-media.

În deschiderea evenimentului, doamna **Gabriela Drăgan**, Director general, Institutul European din România, a prezentat structura evenimentului și invitații din primul panel, domnul **Viorel Ștefan**, Viceprim-ministru, Guvernul României, doamna **Gabriela Crețu**, Senator, Președintele Comisiei pentru Afaceri Europene, Senatul României, domnul **Victor Negrescu**, ministrul delegat pentru Afaceri Europene / Coordonator al Semestrului European și domnul **Maarten Verwey**, Director general, Serviciul de Sprijin pentru Reforme Structurale, Comisia Europeană.

Doamna **Drăgan** a continuat menționând că: „Vom discuta despre un mecanism de coordonare a politicilor economice, a politicilor legate de ocuparea forței de muncă și a politicilor sociale. Vom discuta despre coordonare. **Coordonarea politicilor economice reprezintă o zonă, o structură aparte. Nu avem de-a face cu competențe exclusive ale Uniunii, nu avem de-a face cu competențe partajate, nu avem de-a face nici cu competențe de sprijin și complementare ci cu un proces de coordonare.** Acest proces de coordonare între obiectivele strategice europene, (...) reglementările europene și politicile naționale se realizează în cadrul acestei structuri numite Semestrul European. Decizia de a fi realizată această coordonare a fost luată în 2010 și primul Semestru European s-a desfășurat în 2011. Din acel an, statele membre transmit către Comisie, spre evaluare, documente strategice legate de situația fiscal-monetară, (...) rapoartele de convergență, [și] pe de altă parte modul în care sunt îndeplinite obiectivele Strategiei Europa 2020. Ele sunt transmise către Comisia Europeană, aceasta face o evaluare iar pe baza ei se întocmesc recomandări specifice de țară care sunt ulterior aprobate în cadrul Consiliului. (...) Recomandările de țară fac obiectul unor planuri de acțiune și în anul următor rapoartele de țară, care se publică în februarie, vin cu evaluări legate de modul în care au fost implementate recomandările specifice de țară. (...) Punerea în aplicare a recomandărilor specifice de țară nu mai ține de o singură persoană sau de o singură instituție ci presupune mobilizarea mai multor structuri organizaționale. Asta explică de ce anul acesta au fost organizate mai multe grupuri de lucru de către Direcția Semestrul European din cadrul Ministerului Afacerilor Externe. Grupurile de lucru au adus alături toți actorii relevanți care s-au putut exprima vizavi de recomandările care au fost făcute și de măsurile care trebuie luate”.

Domnul **Viorel Ștefan**, Viceprim-ministru, Guvernul României a apreciat în deschiderea intervenției sale existența unui dialog la nivel de societate legat de implementarea recomandărilor specifice de țară și de cele pentru atingerea obiectivelor naționale Europa 2020. Domnul Viceprim-ministru a subliniat importanța coordonării realizate de Ministerul Afacerilor Externe în cadrul Semestrului European. Recomandările specifice de țară sunt implementate prin Programul Național de Reformă 2018. „Acest program, care reprezintă instrumentul de punere în aplicare a Strategiei Europa 2020, urmărește fructificarea potențialului de creștere prin stimularea competitivității și productivității, consolidarea coeziunii sociale și teritoriale, crearea de noi locuri de muncă, toate aceste în scopul reducerii decalajelor față de celelalte state membre ale Uniunii”, a spus domnul Ștefan.

Domnul Viceprim-ministru a continuat intervenția sa menționând faptul că „referitor la deficitul bugetar pentru 2018, acesta, cu siguranță, se va situa sub obiectivul de 3% din PIB, în conformitate cu tratatele Uniunii Europene. Totodată, ajustarea deficitului structural în vederea atingerii obiectivului pe termen mediu este planificată să înceapă din anul 2019”. Domnul Viceprim-ministru a continuat menționând că „în privința investițiilor, acestea constituie o prioritate a Guvernului pentru acest an, accentul urmând să fie pus pe sprijinirea autorităților contractante în pregătirea proiectelor

10.07.2018

de investiții publice, precum și pe raționalizarea procesului de investiții publice. De asemenea, în vederea accelerării investițiilor, Guvernul a întreprins deja demersuri pentru modernizarea și simplificarea cadrului normativ care guvernează achizițiile publice la nivel național". În privința Semestrului European, înaltul oficial a spus că România participă activ la toate fazele mecanismului și că menține un dialog constant cu Comisia Europeană.

„Publicarea de către Comisie a propunerilor de recomandări specifice de țară pentru statele membre, în luna mai, constituie unul dintre momentele cheie ale Semestrului. Obiectivul general al propunerilor de recomandări pe anul acesta este de a încuraja statele membre, în contextul economic favorabil actual, să adopte măsuri care să sporească reziliența economiilor naționale”, a arătat Viorel Ștefan.

„Vă asigur că Guvernul României va răspunde recomandărilor specifice de țară prin măsuri care vor confirma voința politică pentru continuarea reformelor și pentru consolidarea capacității administrative necesare implementării acestora, bineînțeles în acord cu angajamentele asumate prin Programul de guvernare 2018-2020. În ansamblu, România a progresat în punerea în aplicare a recomandărilor specifice de țară începând din 2013, unele reforme fiind continuate, potrivit constatărilor Comisiei Europene, chiar și în perioadele dificile din punct de vedere economic”, a mai afirmat Viorel Ștefan.

Doamna senator **Gabriela Crețu**, președintele Comisiei pentru Afaceri Europene din Senat, a spus că „se bucură să se afle în fața unei audiențe în fața căreia analizele proprii pot fi verificate, testate și îmbogățite (...)”. Doamna Crețu a continuat vorbind despre faptul că „*Semestrul European vine să suplinească lipsa unei politici economice și bugetare comune. Atingerea unor obiective comune de către state aflate în situații economice, financiare și sociale diferite presupune măsuri adaptate acestora. În mod declarativ toți factorii implicații sunt de acord că nu există soluții universale valabile. Obiectivul general comun ar fi convergența și coeziunea. În cazul Semestrului European motivațiile sunt de ordin economic și financiar (...) În calitate de senator am să vorbesc din perspectiva cetățenilor și a efectelor pe care aceste decizii le au asupra lor întrucât decizia financiar economică nu e neutră. Aceasta afectează atât statele cât și categoriile de cetățeni în mod diferit (...) Coeziunea și convergența sunt obiective care trebuie atinse și pot fi atinse dacă măsurile stabilite la ambele nivele, național și european, sunt concertate, converg ele însele. Spun asta din următoarele motive: (...) De la solidaritatea reflectată în actele fondatoare și în întărirea nivelului comunitar care a fost foarte multă vreme tendința politicilor economice ne întoarcem spre o responsabilizarea a statelor. Responsabilitatea statelor nu poate fi mai mare decât capacitatea lor de intervenție și de control asupra rezultatelor. Problema este de a găsi un echilibru între instrumentele de care ele dispun și sarcinile pe care ele le au în responsabilitate. (...) Este important ca măsurile pe care le propunem la nivel european să nu anihileze măsurile pe care le propunem la nivel național și viceversa.*”

Doamna **Drăgan** a continuat subliniind faptul că este bine că există puncte de vedere diferite între instituții și reprezentanții lor. Doamna director a menționat importanța faptului că Semestrul European este perfectibil și că el poate deveni mai bun în măsura faptului în care toți actorii implicați se contribuie în mod responsabil. Doamna **Drăgan** a făcut o comparație între instituțiile europene și cele naționale, spunând că și la nivel european nu există un acord între instituții pe același subiect.

Domnul **Maarten Verwey**, Director general, Serviciul de Sprijin pentru Reforme Structurale, Comisia Europeană a avut a treia intervenție a panelului. În alocuțiunea sa el a vorbit despre faptul că „reformele sunt foarte importante pentru Uniune, dar și pentru România. Și cred că este esențial ca România să continue acest proces de reforme și să îl accelereze, (...) pentru că numai atunci veți putea să îi ajungeți din urmă pe ceilalți și România poate să înțeleagă că populația ei dorește lucrul acesta. (...) Statele membre nu pot să facă asta în locul dumneavoastră. Suntem aici ca să vă ajutăm, (...) avem multe de oferit în materie de sprijin. (...) A fi bun în ziua de astăzi nu oferă nicio garanție că și mâine vei fi bun. (...) Fiecare stat membru trebuie să continue procesul de reforme, pentru că, dacă nu, atunci se ajunge la stagnare și la declin. (...) Aș spune că, pentru România, nevoia de reformă este chiar și mai mare decât media, pentru că România are încă multe de făcut pentru a-i prinde din urmă pe ceilalți din Uniunea Europeană în materie de venit, de performanțe sociale, de standarde de viață. (...) Dacă România aspiră să treacă la zona euro, atunci destinul

10.07.2018

economic al statelor membre va fi influențat de acest lucru și, în special în astfel de situații, reformele devin o chestiune de îngrijorare publică și comună. Deci înainte ca un astfel de pas să fie făcut, economia României trebuie să fie (...) ajustată bine, astfel încât ea să fie una de succes”.

Ultima intervenție în cadrul panelului a fost cea a domnului **Victor Negrescu**, Ministrul delegat pentru Afaceri Europene. Acesta a remarcat că: „România recunoaște importanța Semestrului European, iar un dialog coerent și constructiv cu actorii relevanți este esențial pentru fundamentarea acțiunilor Guvernului României. În acest sens, am priorizat încă de la preluarea mandatului transparentizarea și consolidarea procesului de consultare la nivel național, prin intermediul dezbaterilor publice organizate și a formatelor tehnice de lucru care reunesc reprezentanții partenerilor sociali și ai administrației publice centrale.”

Domnul **Victor Negrescu** a continuat afirmând că: „Ne aflăm într-un proces de reformă continuă, (...) pe care și România îl recunoaște și toate statele europene trec prin aceste momente. (...) Tara noastră, România, este un puternic susținător al acestui proces, al Semestrului European, mai ales în perspectiva preluării președinției Consiliului Uniunii Europene, anul viitor, și mai ales suntem un susținător a ceea ce înseamnă introducerea criteriilor sociale (...) în ceea ce înseamnă acest proces. (...) Ar trebui să nu uităm, atunci când ne gândim la recomandările specifice de țară, că, de fapt, (...) acest proces și tot ceea ce înseamnă dialogul cu statele membre trebuie să se desfășoare pe ceea ce am stabilit împreună, aceste componente economice și, mai nou, componentele sociale.”

„Noi percepem Semestrul European ca un mecanism de colaborare între Comisia Europeană și statele membre și, cu siguranță, (...) trebuie să ne uităm la realități. (...)Deseori, primim recomandarea cu privire la reducerea sărăciei. (...) Or, atunci când creștem salariul minim pe economie, primim recomandarea 'De ce am mărit salariul minim pe economie?', a mai spus domnul Negrescu.

„De asemenea, se face referire la îmbunătățirea sistemului public și la faptul că funcționarii trebuie să aibă un venit decent pentru a nu fi afectați, într-adevăr, de corupție și (...) pentru a presta într-o manieră decentă activitățile în care sunt antemați la nivelul aparatului administrativ. Dar când creștem veniturile funcționarilor sau profesorilor sau doctorilor, atunci apar alte recomandări. (...) România, din 2013 până în prezent, (...) a reușit să îndeplinească cel puțin parțial recomandările specifice de țară. Ne aflăm la o rată de 68% a îndeplinirii acestor recomandări. (...) România nu este deranjată de aceste recomandări, România lucrează alături de reprezentanții instituțiilor europene pentru a crește calitatea serviciilor publice, pentru a îmbunătăți mediul economic. (...)

Al doilea panel al dezbaterii a fost compus din reprezentanți ai unor structuri care reprezintă mediul de afaceri, societatea civilă, angajații și Ministerul Educației Naționale.

Doamna **Gabriela Drăgan**, Director general, Institutul European din România a deschis a doua parte a dezbaterii spunând că: „urmează să preluăm o parte din aceste recomandări (...) și să discutăm pe marginea lor. În prima parte am văzut că aceste recomandări din 2018 sunt grupate în trei mari categorii, respectiv *politică fiscal-bugetară, dialog social și protecție socială și măsuri legate de previzibilitatea procesului decizional*. Cei care sunt aici la masă vor putea să-și exprime părerea legată de una sau mai multe dintre categoriile menționate.”

Domnul **Minel Ivașcu**, Vicepreședinte, Blocul Național Sindical a avut prima intervenție în cadrul panelului în care a subliniat faptul că apreciază existența dezbaterilor organizate de autorități cu partenerii sociali și anexarea pozițiilor partenerilor sociali la documentele trimise către Comisia Europeană de către autoritățile române dar și-ar dori o implicare mai mare a partenerilor sociali în evenimentele organizate pe teme de importanță națională.

„S-a făcut referire la faptul că unele dintre recomandări sunt insuficient fundamentate. E o problemă de percepție, de cum le percepe Guvernul, Parlamentul și de cum le percepem noi, reprezentanți ai partenerilor sociali. (...) **Mi-aș dori ca reprezentanții autorităților să și asculte.** Eu mă voi referi la câteva aspecte pe care le considerăm importante și percepția asupra lor. Vorbim despre piața muncii și șomaj, despre șomajul structural, de rate ridicate ale șomajului de lungă durată care afectează aproape jumătate din numărul total de șomeri. (...) **ar trebui să ne îngrijoreze pentru că mixul de politici active promovat de serviciul public de ocupare a**

10.07.2018

forței de muncă nu este un succes în condițiile în care situația trenează de ani de zile. Găsim această situația menționată și în rapoartele precedente, din anii trecuți, venite de la Comisia Europeană”, a afirmat domnul Ivașcu.

„Există un risc destul de mare de a returna fondurile alocate României în cadrul Inițiativei Locuri de Muncă pentru Tineri (Youth Employment Initiative) dacă nu putem să gestionăm aceste resurse care ne sunt puse la dispoziție (...) și să venim cu proiecte care să poată dovedi că îmbunătățesc piața forței de muncă”, a continuat domnul Vicepreședinte.

„O altă problemă este faptul că prestațiile din șomaj sunt mult prea mici. (...) Suntem recunoscuți că suntem mult mai jos decât prevederile Organizației Internaționale a Muncii. Cu privire la dialogul social vorbim despre asistență pentru consolidarea comitetelor sectoriale, despre amendarea legii în domeniul dialogului social, despre eficientizarea Consiliului Național Tripartit pentru Dialog Social, despre salariul minim care este discutat cu partenerii sociali. Eu cred că realitatea este chiar cum o prezintă Comisia vizavi de salariul minim (...) **salariul minim continuă să fie stabilit de Guvern în mod discreționar. Reamintesc faptul că nu a existat nici o consultare legată de salariu, el fiind stabilit prin Programul de Guvernare.** Nu discut despre valoarea salariului ci despre **procesul de consultare a partenerilor sociali**”, a mai spus domnul Ivașcu.

Cătălin Gheran, Director general, Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Infrastructură Mare, Ministerul Fondurilor Europene a avut a doua intervenție în care a vorbit despre faptul că au fost luate măsuri la nivelul Ministerului Fondurilor Europene cu scopul de a oferi suport ministerelor de linie implicate în implementarea diferitelor recomandări venite de la nivel european.

„Este nevoie de o planificare foarte bună, de implementarea acestui plan și de răbdare, pentru ca aceste măsuri să-și arate efectele. (...) există un Masterplan General de Transport care stabilește foarte clar priorități, vorbim despre faptul că au fost implementate pentru prima oară **contracte de performanță semnate între Ministerul Transporturilor și companiile care gestionează infrastructura (C.N.A.I.R., Metrorex etc).** (...) am ajutat aceste companii să-și dezvolte proiecte mature care să ajungă la gradul necesar pentru implementare – vorbim de Sibiu – Pitești, Magistrala M6 către Otopeni”, a mai spus domnul Gheran.

Domnul **Gelu Duminică**, Director executiv, Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară „Împreună” a spus în intervenția sa că: „viziunea pe care noi o propunem este că **fiecare copil român trebuie să-și atingă maximum de potențial pe care îl are prin sistemul de educație și prin sistemul social care este pus în practică.** Din păcate, în România, avem mari probleme în aceste zone și o să spun doar cifra de 400.000 de copii aflați în afara sistemului educațional chiar dacă ei sunt de vârstă școlară. 42% din absolvenții de clasa a VIII-a sunt analfabeți funcțional și 25% din copiii de etnie romă învață în școli segregate”.

„Trebuie să vorbim și despre lucrurile bune pe care România le face și care, poate, nu sunt menționate în raport. **Ministerul Educației este beneficiarul unui program pilot la nivelul județului Bacău care se numește Educație inclusivă de calitate. Acesta este implementat în parteneriat cu UNICEF și o multitudine de alte organizații prin care reușește să aducă calitate, să reducă abandonul, să reducă absenteismul.** (...) E un program implementat în 51 de școli cu rezultate destul de bune și tare m-aș bucura ca un obiectiv asumat de România să fie evaluarea unei astfel de inițiative în vederea scalării ei”, a spus domnul Duminică.

„Ministerul Educației, în parteneriat cu o fundație a introdus în manuale subiectul sclaviei romilor. România face pași înainte”, a mai spus domnul Duminică.

Valentin Sorin Popescu, Director general, Ministerul Educației Naționale a vorbit în intervenția sa despre faptul că sistemul educațional este cel mai mare sector din România din punct de vedere al resurselor umane și materiale. În cadrul acestui sistem se încearcă implementarea recomandărilor făcute în cadrul Semestrului European în cel mai bun posibil. **Principalele idei menționate de domnul director au vizat: extinderea serviciilor de educație timpurie, introducerea de educatori puericultori în creșe, creșele ar trebui preluate în sistemul Ministerului Educației, dezvoltarea învățământului tehnic, modernizarea curriculară, dezvoltarea infrastructurii, dezvoltarea competențelor transversale și educația antreprenorială.**

10.07.2018

Domnul **Anton Hadăr**, Președinte, Federația Națională „Alma Mater” a vorbit în intervenția sa despre faptul că ar trebui respectată prevederea din Legea Educației Naționale privind alocarea a 6% din P.I.B. pentru educație. Domnul Hadăr a dat exemplul anilor 2008 – 2009 când Educația a primit un procent mai mare din P.I.B., prilej cu care universitățile românești s-au dotat, ajungând la un nivel apropiat de cele din alte țări.

„Legea Educației Naționale este o prioritate asupra căreia Federația acționează. Am discutat despre noua lege la Cotroceni. (...) dorim ca acest act normativ să treacă prin Parlament așa cum trebuie. (...) Noi am creionat la Cotroceni aproximativ 37 de pagini de idei.”, a spus domnul Hadăr.

„Abandonul școlar este un subiect greu de abordat iar un câștig de un procent este iluzoriu. Anul acesta avem cea mai mică promoție de tineri care pot să meargă spre universități. **Am avut 124.000 de tineri care s-au înscris la bacalaureat și dintre aceștia 86.000 au luat examenul. Având în vedere că avem 63.400 de locuri în învățământul superior bugetate, încă vreo 30.000 ne-bugetate, universitățile private au și ele aproximativ 30.000 de locuri...(...) cred că și noi, cei de la buget vom rămâne cu locuri neocupate**”, a mai spus domnul Hadăr.

„**Cred că este nevoie de un recensământ al copiilor care nu au urmat școala.** Să vedem câți sunt, ce le trebuie, [cum putem să] facem] campanii de informare ale părinților [și să oferim servicii de] consiliere. **Atragerea tinerilor către educație este cea mai mare problemă (...) pentru că nu mai vin cu drag la școala**”, a încheiat domnul Hadăr.

Secțiunea de întrebări, răspunsuri și comentarii a vizat subiecte legate de: contractul colectiv de muncă la nivel de unitate, de ramură, industrie; valoarea adăugată a Semestrului European, propunerea de Regulament European privind stabilirea unor termene limită legate de perioada de pregătire a proiectelor pe infrastructură mare și o potențială modificare a criteriilor Semestrului European ținând cont de rezultatele economice ale țărilor care au respectat recomandările primite înainte de criza din 2008.

Tiberiu Nica,
Compartimentul Proiecte.